

SENSURVEILEDNING SOS3051 HØST 2019

Eksamen basert på pensum høsten 2019

Oppgave 1 (25%)

Gjør rede for begrepet «medialisering» («mediatization»)

Her forventes det at studentene gjør rede for ulike varianter av medialiseringsteorien, slik den er formulert av sentrale bidragsyttere. Studentene bør kunne utdype forskjellene mellom institusjonelle og konstruktivistiske perspektiver på medialisering, og også hvordan teoretikerne opererer med ulike historiske tidshorisonter for medialiseringensbegrepet. En utgreiing av begrepet «medielogikk» er naturlig. Strömbäck skiller mellom fire «faser» av medialisering, der mediens rolle og logikk blir mer og mer sentral gjennom fasene. Det vil være naturlig at studentene kommer inn på denne. I pensum og forelesning har vi først og fremst brukt eksempler fra og diskutert forholdet mellom media og politikk i tilknytning til medialisering – studentene vil kanskje gjøre det samme, eller hente eksempler fra andre arenaer der man også har studert medialisering (religion, lek, hverdagsliv, sport ...).

Oppgave 2 (25%)

Gjør rede for begrepet «domestisering»

Gode besvarelser vil kunne peke på de historiske røttene til fremveksten av domestiseringsteorien – både innen medievitenskapen med økt fokus på brukeren, brukerens rolle og autonomi. Og innen teknologisosiologien, der økt fokus på hvordan brukerne tar i bruk ny (medie-)teknologi var et ledd i kritikken av lineære innovasjons- og diffusjonsmodeller. Studentene forventes å kunne trekke frem Silverstone's fire-fase modell og/eller Sørensens skille mellom praktisk-symbolisk-kognitivt som eksempler på hvordan domestisering kan analyseres.

Oppgave 3 (50%)

*Svar på enten **alternativ a:***

Gjør rede for begrepet «nettverket individualisme» (Castells; Rainie & Wellman) og diskuter hvor godt det er egnet til å karakterisere sosialitet online

Begrepet er «nettverket individualisme» er brukt både av Castells (2007) og Rainie & Wellman (særlig 2012) (uklart hvem som brukte det først). Hos begge betegner begrepet en ny form for sosialitet som har vokst frem i nettverkssamfunnet, der individet i stor grad er løsrevet fra tidligere sosiale bånd knyttet til klasse, familie, nasjon, fysisk plassering etc. I stedet for blir sosialitet konstruert gjennom at hvert individ fleksibelt velger sin tilhørighet og skaper sine egne nettverk på basis av preferanser, ferdigheter, kunnskap, bakgrunn etc. Gode besvarelser vil ha fått med seg av begge teoretikerne ser bakgrunnen for fremveksten av «nettverket individualisme» i en rekke samfunnsendringer som har pågått særlig siden 1960-tallet og fremover (bl.a. ungdomsopprør, liberalisering, økt mobilitet, i tillegg til ny teknologi)

– altså før Internett og sosiale medier. Selv om begge også ser nye medier som også en viktig del av det, og sosiale medier som et «erkeuttrykk» for nettverket sosialitet. Kritikk av begrepet er særlig fremmet i tilknytning til måten folk fremdeles er bundet til og begrenset av samfunnets maktstrukturer og begrensninger på mulighetene for frie valg. Når det gjelder konsekvensene av nettverket sosialitet, peker Rainie og Wellman (i Siepora-boka) bl.a. instrumentalisme, selvsentring, stress som følge av oppløsning av tidligere skiller som f.eks. mellom arbeid og fritid.

Eller alternativ b:

Gjør rede for Manuel Castells teori om nettverksamfunnet

I denne oppgaven legges det i motsetning til den forrige av studentene skal redegjøre for Castells teori om nettverksamfunnet i sin bredde. Når det gjelder opprinnelsen til/bakgrunnen for fremveksten av nettverkssamfunnet, er poenget det samme som over: samfunnsendringer som har pågått særlig siden 1960-tallet og fremover (bl.a. ungdomsopprør, liberalisering, økt mobilitet, i tillegg til ny teknologi) – altså før Internett og sosiale medier. Studentene bør kunne redegjøre for Castells sine teorier og begreper fra «The rise of the network society», (1996-2000) om hvordan nettverkssamfunnet har endret de fleste aspektene ved samfunnet: Vår forståelse av tid («timeless time»), vår forståelse av rom («space of flows»), økonomi («informasjonalisme»), arbeidsliv og organisasjoner («fleksibel spesialisering», «nettverkeren»/»fleksiarbeideren», «nettverksforetaket», politikk (politikkens medialisering), kultur («the culture of real virtuality», hvordan kulturen i stor grad har flyttet inn i de digitale nettverkene), sosialitet («nettverket individualisme») (vi kan ikke forvente at studentene skal trekke inn alle disse, bare flere, da alle disse ikke er presentert samlet på denne måten noe sted i pensum). Noen vil kanskje også trekke frem begrepet «det mobile nettverkssamfunnet», fra 2007-artikkelen på pensum, der Castells et al. har «oppdatert» den opprinnelige teorien med empiri om bruk av mobiltelefoni.

Eksamen basert på pensum i høsten 2018

Oppgave 1 (33%)

Gjør rede for begrepet «medialisering» («mediatization»)

Her forventes det at studentene gjør rede for ulike varianter av medialiseringsteorien, slik den er formulert av sentrale bidragsytere. Studentene bør kunne utdype forskjellene mellom institusjonelle og konstruktivistiske perspektiver på medialisering, og også hvordan teoretikerne opererer med ulike historiske tidshorisonter for medialiseringsbegrepet. En utgreiing av begrepet «medielogikk» er naturlig. Strömbäck skiller mellom fire «faser» av medialisering, der mediens rolle og logikk blir mer og mer sentral gjennom fasene. Det vil være naturlig at studentene kommer inn på denne. I pensum og forelesning har vi først og fremst brukt eksempler fra og diskutert forholdet mellom media og politikk i tilknytning til medialisering – studentene vil kanskje gjøre det samme, eller hente eksempler fra andre arenaer der man også har studert medialisering (religion, lek, hverdagsliv, sport ...).

Oppgave 2 (33%)

Gjør rede for begrepet «domestisering»

Gode besvarelser vil kunne peke på de historiske røttene til fremveksten av domestiseringsteorien – både innen medievitenskapen med økt fokus på brukeren, brukerens rolle og autonomi. Og innen teknologisosiologien, der økt fokus på hvordan brukerne tar i bruk ny (medie-)teknologi var et ledd i kritikken av lineære innovasjons- og diffusjonsmodeller. Studentene forventes å kunne trekke frem Silverstone's fire-fase modell og/eller Sørensens skille mellom praktisk-symbolisk-kognitivt som eksempler på hvordan domestisering kan analyseres.

Oppgave 3 (33%)

Diskuter likheter og forskjeller mellom «gatekeeping» og «gatematching»! Beskriv, basert på disse to tilnærmingene, hvordan journalistikken har endret seg i high-choice information environmentet!

The students should start with describing the traditional gatekeeping approach. This description should include the reasons why journalists are referred to as gatekeepers, the origins of this research traditions (including references to Kurt Lewin, David Manning White, and Warren Breed) and factors that influence the selection decisions of journalists. These factors are located on different, hierarchical levels of influence: individual (e.g. personal norms and values, peer groups), working routines (e.g. news factors/news values, deadlines), organization (e.g. editorial lines, social control in the newsroom), social institutions (various organizations doing media work, e.g. the state, politics, companies), social system (e.g. country size, media regulation, journalistic culture). In the second part of their answers, the students are expected to give current examples of how the internet has changed journalism. They should use these examples to show how far the gatekeeping approach is still valid or must be modified, concerning the different levels of influence. Furthermore, the description of these changes shall be related to Axel Bruns' approach of gatematching which particularly focuses on the increased role of the users in news production (e.g. "produsage", citizen journalism).